

บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร
พ.ศ. 2549–2551 ต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
Political Role of Government General Surayud Chulanont
After the Coup, 200 –2008 to Political Change

วასนา อ้นป้อม¹ สันธาน ชยนนท์² วิจิตรา ศรีสอน³

Wassana Aonpom, Sunthan Chayanon, Wijjitra Srisorn

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 และ 2) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของรัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ ซึ่งเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากการกลุ่มนักวิชาการ กลุ่มประชาชน กลุ่มนักการเมือง จำนวน 18 คน โดยคัดเลือกบุคคลที่มีประสบการณ์และอยู่ในช่วงเวลาหลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549 – 2551 ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในสภานิติบัญญัติ ได้แก่ (1) การออกกฎหมาย (2) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และบทบาทนอกสภานิติบัญญัติ ได้แก่ (1) การให้การศึกษาและความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน (2) หน้าที่ในการเป็นตัวแทนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (3) รับฟังความคิดเห็นของประชาชน (4) หน้าที่ในการเป็นจุดศูนย์กลางของการแสดงออก (5) เผยแพร่ความรู้ระบอบประชาธิปไตย และ (6) เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ ผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอก

Received: 2020-10-22 Revised: 2020-11-13 Accepted: 2020-11-14

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Master of Political Science Program in Politics and Government, College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University.

E-mail: wassana.ao@ssru.ac.th

² วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University. E-mail: sunthan.ch@ssru.ac.th

³ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University. E-mail: wijjitra.sr@ssru.ac.th

สุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 ได้แก่ 1) บทบาทในสภานิติบัญญัติ พบว่า 1) การออกกฎหมาย ได้แก่ (1) จัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยประชาชนมีส่วนร่วมทุกระดับ (2) ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน (3) ประกาศมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ (4) พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2550 (5) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และ (6) เปิดให้ประชาชนเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายได้ 2) การควบคุมการบริหารแผ่นดินรัฐบาล ได้แก่ (1) มีการบริหารราชการอัยการบดีบรรดาข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งมาเป็นรัฐมนตรีเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินไปอย่างราบรื่น 2) บทบาทนอกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แก่ (1) การสร้างความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยและการปลูกฝังจิตสำนึกของประชาธิปไตย (2) การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (3) การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งและถอดถอนนักการเมืองที่ประพฤติมิชอบ (4) จัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

2. รัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) การพัฒนาเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแก่เกษตรกรรายย่อยเพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจระดับฐานราก 2) การจัดทำรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ใน 3 มาตราสำคัญ คือ เรื่องการยุบพรรคการเมือง (มาตรา 237) เรื่องการควบคุมการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภา (มาตรา 190) และเรื่องการป้องกันนักการเมืองมีผลประโยชน์ทับซ้อน (มาตรา 269) และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการใช้สรรพกำลังของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเป็นจำนวนมากใน 3 จังหวัดชายใต้เพื่อการรักษาความสงบจากจังหวัดชายแดนใต้

คำสำคัญ (Keywords): บทบาททางการเมือง; การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง; รัฐประหาร

Abstract

This research aimed to study the political role of General Surayud Chulanont's government after the coup, 2006 - 2008 and to study the political change of the Surayud's government after the coup, 2006 - 2008. It is a qualitative research using research papers and interviews as a tool based on interviews from a group of 18 political scholars, who were experienced and in the post-coup period. 2006 - 2008 related to the role of the establishment, namely, (1) legislation, (2)

control of the government administration, and non-sanctuary roles, namely, (1) public education and knowledge, (2) duties of representing members of the National Institute of Law, (3) listening to public opinion, (4) the duty of being the center of expression, (5) dissemination of democratic knowledge, and (6) a good example of behavior. The research results showed that: 1. The political role of General Surayud Chulanont's government after a coup, 2006 – 2008 were 1) the political role in the National Legislative Assembly found that 1.1) the legislation were (1) creating a permanent constitution of the Kingdom of Thailand that the people has participated in the process at all level, (2) improving the law on civil service regulations, (3) announcement of moral and ethical standards for government officials, employees and government employees, (4) Referendum Act 2007, (5) the Act on the Conflict of Personal Interest of Person Holding Political Positions of Government Officials, and (6) allowing the public to draft a law; 1.2) the political role in controlling the public administration were (1) the public administration relied on former government officials who have been appointed as ministers; 2) the political role out of the National Legislative Assembly were (1) creating an understanding and cultivating of democracy consciousness (2) developing the politics and government in democracy (3) public relations election and recall politician, and (4) establishing a draft of constitution of the Kingdom of Thailand and opened the forum of public consultation. 2. General Surayud Chulanont's government had two important roles in political change, which were 1) agricultural development in line with the sufficiency economy for smallholder to support the local economy, 2) creating the Act of the Constitution of the Kingdom of Thailand for 2007 in 3 important articles: the dissolution of political parties (article 237), controlling of the actions of the Cabinet by Parliament (article 190) And the defense of politicians having a conflict of interest (article 269) and of the Act on the Conflict of Personal Interest of Person Holding Political Positions of Government Officials and massive use of government officials and government officers in the 3 southern provinces to maintain peace from the southern border provinces.

Keywords: Political Role; Political Change; Coup

บทนำ (Introduction)

การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2549 โดยได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นและท้ายที่สุดก็ได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 และจะได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ที่ใกล้จะถึงนี้ อันนับเป็นวงจรการร่างรัฐธรรมนูญที่เกิดขึ้นในประเทศไทย (สัณฐาน ชยณรงค์, 2558) มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรหรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับชั่วคราวใช้บังคับแทนจนกว่าจะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการถาวรต่อไปพร้อมทั้งมีการแต่งตั้งองค์การเพื่อทำหน้าที่รัฐสภา ซึ่งเป็นสภาเดี่ยวแทนสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เรียกว่า “สภานิติบัญญัติแห่งชาติ” (พุทธชาติ ทองเอม, 2559)

หลังจากรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2549 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) และมีการแถลงนโยบายการปฏิรูปการเมือง การเมือง การบริหารต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อแก้ไขสถานการณ์ทางการเมืองและการเมือง การเมือง การบริหาร ในการแสดงออกบทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งคณะรัฐมนตรีรวมไปถึงบทบาททางการเมืองของประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าวและการเปลี่ยนแปลงของผู้ที่ดำรงตำแหน่งคณะรัฐมนตรีเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศและการใช้กลยุทธ์ ไหวพริบ เทคนิค ที่จะบริหารจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสมัยที่รัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้ดำรงตำแหน่งคณะรัฐมนตรีสามารถผ่านพ้นอุปสรรคและเป็นบทเรียนให้กับผู้อื่นที่ต้องการจะก้าวขึ้นมาอยู่ในตำแหน่งนี้

การศึกษาวิจัยนี้มุ่งศึกษาบทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 และศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของรัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ รวมไปถึงการเมืองของประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าว การใช้กลยุทธ์ ไหวพริบ เทคนิค ที่จะบริหารจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสมัยที่ดำรงตำแหน่งคณะรัฐมนตรี งานวิจัยชิ้นนี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่สนใจศึกษาประวัติศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการการเมืองไทยในช่วงเวลาดังกล่าวอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549–2551
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของรัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549–2551

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

เชิงคุณภาพ คือ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มประชาชน โดยคัดเลือกบุคคลที่มีประสบการณ์และอยู่ในช่วงเวลาหลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549 – 2551 ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในสถานการณ์บัญญัติและบทบาทนอกสถานการณ์บัญญัติที่เกี่ยวกับบทบาททางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง จำนวน 18 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 ต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยบูรณาการจากแนวคิดและทฤษฎีของ Dahl, Robert (1963) และ Pye (1966) โดยได้อธิบายและวิเคราะห์บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 ต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) บทบาททางการเมืองในสถานการณ์บัญญัติแห่งชาติและบทบาททางการเมืองสถานการณ์บัญญัติแห่งชาติ 2) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

1.3 ขอบเขตด้านสถานที่ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในช่วงเวลาหลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 กรณีเฉพาะรัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์

1.4 ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้เริ่มตั้งแต่ เดือน กันยายน 2562 ถึงเดือน เมษายน 2563

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ เพศ กลุ่มผู้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 คือ 1) บทบาททางการเมืองในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ 2) บทบาททางการเมืองนอกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ส่วนที่ 3 การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะคำนึงถึงการสร้างแบบสอบถามให้เป็นไปตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง จากนั้นตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 จัดทำหนังสือขอลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์และติดต่อประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2. ติดต่อประสานงานกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ เพื่อขออนุญาตให้ความอนุเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

3.3. จัดการการสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บข้อมูลทั้งสิ้น 18 คน คือ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักรการเมือง กลุ่มประชาชน

3.4. นำผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้รับมาสรุปให้ครบถ้วน ถูกต้องตามประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ รวมทั้งข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรทั้ง 18 คนและข้อมูลจากการเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำได้ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยจัดแบ่งกลุ่มประชากรตามวิธีการของการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และยืนยันกับผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน ถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ก่อนที่จะไปตรวจสอบกับเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เช่น ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์รายวันที่เกี่ยวข้องกับหนังสือบันทึก และรายงานของสำนักงานนายกรัฐมนตรีในส่วนที่ได้มีการกล่าวอ้างอิงถึงจากการสัมภาษณ์ หลังจากได้ข้อมูลที่ได้ผ่านการวิเคราะห์เรียบร้อยแล้วจะนำมา สรุปผลเพื่อนำเสนอและทวนผลที่ได้กับทฤษฎีที่เกี่ยวกับบทบาท ประชาธิปไตย การเมือง ผู้นำทางการเมือง และการเปลี่ยนแปลงในรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอในบทที่

สองในส่วนที่เกี่ยวกับการทบทวน-วรรณกรรม และนำข้อมูลทั้งหมด วิเคราะห์สรุปประเด็นเพื่อตอบคำถามงานวิจัยที่ได้กำหนดไว้ต่อไปอย่างไรก็ตามในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากจะอิงหลักเกณฑ์ของการวิจัยเชิงคุณภาพแล้ว ยังมีการกำหนดแนวทางและใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัยเองเป็นส่วนหนึ่งในการสอบทานความถูกต้องของข้อมูลที่ได้ด้วย

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) มีวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ แหล่งบุคคลซึ่งแสดงถึงความอึดตัวของข้อมูลผู้วิจัยจึงจะทราบขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ชัดเจนเมื่อกระบวนการเก็บข้อมูลสิ้นสุด

ผลการวิจัย (Research Results)

1. บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 ในสภานิติบัญญัติ พบว่า บทบาททางการเมืองด้านการออกกฎหมายมีการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวรโดยประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญทุกระดับ พร้อมทั้งการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน (จากบทสัมภาษณ์ ศ.ดร.สมบูรณ สุขสำราญ) ประกาศมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ (จากบทสัมภาษณ์ ดร.บารมีบุญแสงจันทร์) พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2550 (จากบทสัมภาษณ์นายประจักษ์ จัน้อย่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและเปิดให้ประชาชนเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายได้ (จากบทสัมภาษณ์ ดร.อัญพร คงสุภาพศิริ) ส่วนการแสดงออกบทบาททางการเมืองด้านควบคุมการบริหารแผ่นดินรัฐบาลมีการบริหารราชการอาศัยอดีตบรรดาข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งมาเป็นรัฐมนตรีเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินไปอย่างราบรื่น (จากบทสัมภาษณ์ ดร.บารมีบุญ แสงจันทร์) บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นอกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พบว่า รัฐบาลมีการสร้างความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนและการปลูกฝังจิตสำนึกของประชาธิปไตย พร้อมทั้งรัฐบาลมีโครงการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งและถอดถอนนักการเมืองที่ประพฤติมิชอบ (จากบทสัมภาษณ์ ดร.พงศกร อรรณพ) เปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวรและการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (จากบทสัมภาษณ์ ดร.สันหนัฐ จักรภัทรวงศ์) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งและการเผยแพร่ความรู้

ประชาธิปไตยแก่ประชาชนทางทอกระจายข่าว เสียงตามสาย และสถานที่วิทยุต่างๆ และคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้ประชาธิปไตย(จากบทสัมภาษณ์ นางมณี จิรโชติ)

2. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นพื้นฐานที่จะรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ รัฐบาลได้สนับสนุนการพัฒนาเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแก่เกษตรกรรายย่อยเพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจระดับฐานราก ซึ่งประเทศไทยเป็นเกษตรกรรมมีการผลักดันเศรษฐกิจฐานรากเพื่อพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่(จากบทสัมภาษณ์ พ.ท.ประดิษฐ์ ธิติศรีณย์) สภาพของเหตุการณ์ทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงด้านการเมืองมีการผลักดันการจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผลประโยชน์ การทำให้ระบบการเมืองมีความทันสมัยของรัฐบาล(จากบทสัมภาษณ์ ดร.อัญพร คงสุภาพศิริ) มีการสนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ใน 3 มาตราสำคัญ คือ เรื่องการยุบพรรคการเมือง (มาตรา 237) เรื่องการควบคุมการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภา(มาตรา 190) และเรื่องการป้องกันนักการเมืองมีผลประโยชน์ทับซ้อน (มาตรา 269) และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (จากบทสัมภาษณ์นางมณี จิรโชติ)และการใช้สรรพกำลังของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเป็นจำนวนมากใน 3 จังหวัดชายใต้เพื่อการรักษาความสงบจากจังหวัดชายแดนใต้ (จากบทสัมภาษณ์ พ.ท.ประดิษฐ์ ธิติศรีณย์)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 ในสภานิติบัญญัติและนอกสภานิติบัญญัติ

1.1 บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549-2551 ในสภานิติบัญญัติ คือ การแสดงออกบทบาททางการเมืองด้านการออกกฎหมายรัฐบาลมีการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวรโดยประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญทุกระดับและจัดทำแบบสอบถามรายบุคคลเพื่อประกอบการร่างรัฐธรรมนูญพร้อมทั้งการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ประกาศมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและเปิดให้ประชาชนเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายได้สอดคล้องกับการศึกษาของ อินทิรา วงศ์ศา (2553) พบว่า แนวคิดและบทบาททางการเมือง

เมืองของนายทองใบ ทองเปาด์ มีแนวคิดและบทบาทสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้ข้อเสนอแนะและการกระทำที่เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมโดยนายทองใบ ทองเปาด์ เชื่อมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีรัฐธรรมนูญที่เป็นสถาบันนิติบัญญัติอย่างแท้จริง ส่วนการ แสดงออกบทบาททางการเมืองด้านควบคุมการบริหารแผ่นดินรัฐบาลมีการบริหารราชการอาศัย อดีตบรรดาข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งมาเป็นรัฐมนตรีเพื่อให้การการบริหารราชการแผ่นดินไป อย่างราบรื่นและออกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่รัฐกับประโยชน์เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์ปชั่น ของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งไปสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ใน 3 มาตราสำคัญ คือ เรื่องการยุบพรรคการเมือง (มาตรา 237) เรื่องการ ควบคุมการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภา (มาตรา 190) และเรื่องการป้องกันนักการเมือง มีผลประโยชน์ทับซ้อน (มาตรา 269) นับเป็นมิติใหม่ของการเมืองไทยที่ได้เริ่มเข้าสู่ระบบการ เมืองไทยจากระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย

1.2 บทบาททางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นอกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ พบว่า บทบาททางการเมืองการให้การศึกษาและความรู้ทางการเมืองรัฐบาลมีการสร้างความ เข้าใจเรื่องประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนและการปลูกฝังจิตสำนึกของประชาธิปไตย พร้อมทั้ง รัฐบาลมีโครงการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการประชาสัมพันธ์การ เลือกตั้งและถอดถอนนักการเมืองที่ประพฤติมิชอบ ซึ่งเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นจากภาค ประชาชนในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวรพร้อมทั้งการจัดเวทีรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวรและการลง ประชามติเพื่อขอความเห็นชอบในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวรและมี การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มากที่สุดและการเผยแพร่ความรู้ประชาธิปไตยแก่ประชาชนทางหอกระจายข่าว เสียงตามสาย และ สถานทีวิทยุต่างๆ และคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้ประชาธิปไตย ส่วนบทบาททางการเมืองด้านการเป็น ตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังรัฐประหาร พ.ศ. 2549- 2551 ยังมองไม่เห็นในการแสดงออกของรัฐบาลด้านการเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ แต่ ถ้ามองเฉพาะตัวนายกรัฐมนตรีมีลักษณะที่สุ่ม นุ่มนวล ไม่ก้าวร้าว เด็ดขาด และน่าเชื่อถือ สามารถ ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี มีความเป็นผู้นำ มีความเป็นผู้ใหญ่ รู้จักวางตัว สอดคล้องกับ การศึกษาของสุรพล แก้วพิน (2557) เรื่องบทบาททางการเมืองของสาขาพรรคประชาธิปัตย์ใน จังหวัดเชียงใหม่ มีบทบาททางการเมือง ในด้านการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน และการ

รณรงค์การเลือกตั้ง ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชนในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้านการรับฟังปัญหา เรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ ของประชาชนและประสานความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร หน่วยงานกับประชาชน ด้านการพิจารณาคัดเลือกผู้รับสมัครรับเลือกตั้ง ด้านการประสานความร่วมมือเพื่อส่งเสริมชุมชนและสังคมให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อมและด้านการแสวงหาสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อสร้างรากฐานที่มั่นคงของพรรคประชาธิปไตย

2. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ หลังยุคปฏิวัติ พ.ศ. 2549-2551

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นเสมือนการเมืองพื้นฐานที่จะรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจรัฐบาลได้สนับสนุนการพัฒนาเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแก่เกษตรกรรายย่อยเพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจระดับฐานรากซึ่งประเทศไทยเป็นเกษตรกรรมโดยนโยบายเศรษฐกิจโดยมีการผลักดันเศรษฐกิจฐานรากเพื่อพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ สภาพของเหตุการณ์ทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าทางด้านใดก็ตามของรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์พบว่าการผลักดันการจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่นของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐสำหรับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างที่เราจะเห็นว่าภายหลังการมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 การทำให้ระบบการเมืองมีความทันสมัยของรัฐบาลมีการสนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ใน 3 มาตราสำคัญ คือ เรื่องการยุบพรรคการเมือง (มาตรา 237) เรื่องการควบคุมการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภา (มาตรา 190) และเรื่องการป้องกันนักการเมืองมีผลประโยชน์ทับซ้อน (มาตรา 269) และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้ตรวจสอบนักการเมืองทำให้เกิดความทันสมัยที่เกิดขึ้นนอกจากจะอาศัยความร่วมมือกันของประชาชนจากทุกภาคส่วน การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นเสมือนเครื่องช่วยในการสร้างเสริมรัฐชาติของรัฐบาล คือ รัฐชาติจะต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ มีประชากร ดินแดน และรัฐบาลหรืออำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เสมือนเพื่อการเสริมสร้างรัฐบาลและอำนาจอธิปไตยให้มั่นคงยิ่งขึ้น ซึ่งรัฐบาลมีการคืนอำนาจอธิปไตยให้กับประชาชนโดยการเลือกตั้งเพื่อเกิดอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย ส่วนการพัฒนากฎหมายและขบวนการการบริหารมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประโยชน์เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองกับการ

พัฒนากฎหมายและระบบราชการเสริมสร้างสำหรับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างไรให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติและการที่ประเทศมีรัฐธรรมนูญฉบับถาวรจะช่วยให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการด้านกฎหมายและแนวทางการบริหารไปสู่ทิศทางเดียวกัน ส่วนการระดมมวลชนและการเข้าร่วมในทางการเมืองเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งเพื่อเลือกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากประชาชนที่แท้จริง พร้อมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือภาคประชาชนและให้ประชาชนมีสิทธิ รับรู้ กระบวนการทางการเมืองรวมถึงการบริหารระบบราชการโดยการรับข้อร้องเรียนกรณีการเกิดความไม่โปร่งใสและการมีส่วนร่วมในการยกร่างรัฐธรรมนูญและได้จัดเวทีเสวนาประชาชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในต่างจังหวัดทั่วประเทศพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญ ส่วนการพัฒนาประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งเพื่อเลือกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากประชาชนที่แท้จริงเพื่อนำไปสู่ความทันสมัย รัฐบาล และประชาชน เป็นแกนกลางเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการให้ความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยเพื่อรับข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นการร่างรัฐธรรมนูญตลอดจนการผลิตสื่อโฆษณา ข่าว ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อวิทยุโทรทัศน์เผยแพร่ทั่วประเทศ และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 อินเทอร์เน็ต ส่วนการสร้างเสถียรภาพและให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระเบียบของรัฐบาลโดยการออกระเบียบ มาตรการ พรบ. มาเป็นแนวทางและข้อกำหนดในการปฏิบัติของหน่วยงานต่างๆ เพื่อกำหนดทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน การระดมสรรพกำลังเพื่อสร้างอำนาจให้กับชาติโดยการจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) และการใช้สรรพกำลังของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเป็นจำนวนมากใน 3 จังหวัดชายใต้เพื่อการรักษาความสงบจากจังหวัดชายแดนใต้ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่สลับซับซ้อนของรัฐบาลหลังจากการเกิดรัฐประหารทำให้การเมืองไม่เป็นประชาธิปไตยแต่รัฐบาลได้มีการเปลี่ยนแปลงการเมืองให้เกิดประชาธิปไตยโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งและมีการพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประโยชน์ สอดคล้องกับการศึกษาของ ปุณณดา อิงกุลานนท์ (2551) พบว่า นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ระบบการเมืองไทย ซึ่งเป็นการเมืองรูปแบบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาได้รับผลกระทบจากหลักการใหม่ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการเพิ่มความเข้มข้นในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง บทบาทขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และศาลให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของรัฐบาลอย่างเป็นกระบวนการ ขั้นตอนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของคณะรัฐมนตรี และ

ขั้นตอนการตรวจสอบนายรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งสร้างปรากฏการณ์ทางการเมืองขึ้นใหม่ในสังคมการเมืองไทย เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่พรรคการเมือง และนักการเมืองพึงตระหนักถึงทิศทางการเปลี่ยนผ่านของทางการเมืองไทยจากยุคสมัยแห่งการเมืองของนักเลือกตั้ง” ไปสู่ “ยุคใหม่แห่งการเมืองของนักตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1.1 การแสดงออกบทบาททางการเมืองด้านการออกกฎหมายรัฐบาลมีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวร โดยประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญผ่านคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ และจัดทำแบบสอบถามรายบุคคลเพื่อประกอบการร่างรัฐธรรมนูญให้ครอบคลุมจำนวนผู้มีสิทธิลงประชามติ

1.2 การยุบพรรคการเมืองถือเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนมาก ตามประวัติศาสตร์มีการถกเถียงกันมาโดยตลอดว่าเป็นเรื่องที่ขัดต่อหลักประชาธิปไตย หรือไม่ ซึ่งผ่านร่างรัฐธรรมนูญรวมทั้งฝ่ายที่สนับสนุนเรื่องนี้เห็นว่ามาตรการยุบพรรคการเมืองเป็นเครื่องมือในการรักษาประชาธิปไตยไว้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การแสดงออกบทบาททางการเมืองด้านการออกกฎหมายรัฐบาลควรมีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวร โดยประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ผ่านกระบวนการทำประชามติและคัดสรรผู้แทนเป็นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่มากขึ้น

2.2 ผู้ศึกษาเห็นว่ามาตรการยุบพรรคการเมืองยังเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อหยุดยั้งพรรคที่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างยิ่งต่อระบอบประชาธิปไตย

เอกสารอ้างอิง (References)

- ปุลณดา อิงกุลานนท์. (2551). “หลักการใหม่ที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พุทธชาติ ทองเอม. (2559). **อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมศักดิ์ มณีศรี. (2544). **วิเคราะห์ความคิดทางการเมืองของพุทธทาสภิกขุ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สัณฐาน ชยนนท์. (2558). **ภาวะผู้นำของผู้บัญชาการตำรวจนครบาลต่อการจัดการแก้ไขเหตุความไม่สงบอันเนื่องจากการณ์วิกฤตทางการเมืองในช่วง พ.ศ. 2548-2555**. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีนิพนธ์**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน. (2538) . **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง Political Development Theory**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล แก้วพิน. (2557). “บทบาททางการเมืองของสาขาพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อินทรา วงศ์ศา. (2553). “แนวคิดและบทบาททางการเมืองของนายทองใบ ทองเปาด์”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Dahl, Robert A. (1963). **Modern Political Analysis**. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Pye, L. W. (1966). **Aspects of political development**. Boston: Little Brown.